

Beleidsplan Sociale Veiligheid

Juni 2017

Inhoudsopgave

	Blz.
Inleiding	2
Uitgangspunten	2
Visie sociale veiligheid	3
Inspectie-indicatoren sociale veiligheid	5
Beleid: preventief – curatief- registratie/evaluatie	6
Praktische uitwerking van specifieke onderwerpen	8
Bijlage 1 Gedragsprotocol algemeen	10
Bijlage 2 Beleid pesten	13
Bijlage 3: Verkort stappenplan vanuit het pestprotocol	15

1. Inleiding

In het reformatisch onderwijs hechten we grote waarde aan sociale veiligheid op school. We zien het als een Bijbelse opdracht God lief te hebben boven alles en onze naaste als onszelf. Sociale veiligheid is ook een voorwaarde voor kwalitatief goed onderwijs. Een leerling die zich op school veilig voelt en zelfvertrouwen heeft, staat meer open voor de lesstof. Personeelsleden moeten zich veilig voelen om de juiste leeromgeving te kunnen bieden. In de praktijk van elke dag blijkt een sociaal veilig klimaat echter niet vanzelfsprekend. Hierin zien we de gevolgen van de zonde die elk mens met zich meedraagt. Sociale veiligheid moet voortdurend de aandacht hebben.

2. Uitgangspunten

Aan de onderwijswetgeving is per 1 augustus 2015 een artikel over 'Zorgplicht veiligheid op school' toegevoegd. Schoolbesturen worden verplicht om zorg te dragen voor de veiligheid van hun leerlingen. Onder veiligheid wordt in het wetsvoorstel verstaan: de sociale, psychische en fysieke veiligheid van leerlingen. Scholen krijgen hiertoe in ieder geval de volgende drie basistaken:

- veiligheidsbeleid voeren
- de veiligheid van leerlingen monitoren, zodanig dat er altijd een actueel en representatief beeld is van de situatie op de school,
- de coördinatie van het beleid ten aanzien van pesten beleggen bij één persoon, waarbij deze persoon tevens fungeert als aanspreekpunt op het gebied van pesten.

In dit beleidsplan zijn de aandachtspunten uit de wet op de sociale veiligheid van augustus 2015 toegepast. In algemene zin worden scholen in toenemende mate geconfronteerd met incidenten op het gebied van agressie, geweld en seksuele intimidatie. In de arbowet 2007 spreekt men van Psycho Sociale Arbeidsbelasting (PSA). Ook neemt het gevoel van onveiligheid bij het onderwijspersoneel toe. PSA zijn arbeidsrisico's in een school en worden specifiek in de Arbowet (artikel 1, lid e en f; artikel 4, lid 2) genoemd. De onderwijsinspectie controleert als onderdeel van het schoolklimaat of scholen een veiligheidsbeleid voeren om leerlingen en personeel zoveel mogelijk te vrijwaren van veiligheidsrisico's als letsel, diefstal, agressie en geweld. In de Wet op het primair onderwijs (artikel 4a en 5a) en de Wet op de expertisecentra (artikel 4a en 5a) zijn passages opgenomen, die de werkgever verplichten om overleg te voeren of aangifte te doen inzake zedenmisdrijven. Dit alles noodzaakt scholen om gericht beleid te voeren op het terrein van PSA. Tevens hebben we in dit document de aandachtspunten uit de wet op de sociale veiligheid 2015 toegepast. De wet op de sociale veiligheid is een inspanningsverplichting voor de scholen om een sociaal veilige schoolomgeving te realiseren. Dat betekent een expliciete verantwoordelijkheid voor het voeren van sociaal veiligheidsbeleid:

- De verplichte monitoring van de veiligheidsbeleving van leerlingen.
- Het hebben van een vast aanspreekpunt voor leerlingen en ouders.
- Tevens wordt er van de scholen verwacht dat ze de coördinatie van het anti-pestbeleid op een goede manier hebben ingericht.

3. Visie op sociale veiligheid

3.1 Wat is sociale veiligheid?

Volgens de onderwijsinspectie is een school sociaal veilig 'indien de psychische en fysieke veiligheid van leerlingen en personeel niet door handelingen van andere mensen wordt aangetast.'

In deze notitie wordt gekozen voor een eigen omschrijving van het begrip sociale veiligheid, vanuit christelijk perspectief: Een sociaal veilige school is een school waarin iedereen wordt beschouwd en behandeld als een waardevol schepsel van God en als een gerespecteerd lid van de leer- en werkgemeenschap van leerlingen, ouders en personeelsleden, die door Gods leiding in de school zijn samengebracht. De veiligheid van de ander wordt niet aangetast, maar bevorderd, op een manier die past binnen de kaders van de grondslag van de school.

Objectieve en subjectieve veiligheid

Sociale veiligheid wordt onderverdeeld in objectieve en subjectieve veiligheid:

De objectieve veiligheid van de school kan worden afgeleid uit feiten, zoals het aantal incidenten met agressief gedrag, pesten, discriminatie of drank- en drugsmisbruik.

De subjectieve veiligheid heeft betrekking op gevoelens en staat vaak los van incidenten. Gevoelens van sociale (on)veiligheid kunnen met veel zaken te maken hebben, zoals het zelfbeeld van de persoon, ervaringen in het verleden (bijvoorbeeld al dan niet ondervonden steun in een moeilijke tijd) of de fysieke omgeving (bijvoorbeeld verlichting of overzichtelijkheid van het gebouw). Ook onaangepast gedrag dat niet tegen een persoon gericht is, zoals vandalisme of geluidsoverlast, kan een gevoel van onveiligheid veroorzaken.

3.2 Ideaalbeeld van een sociaal veilige school

Deze paragraaf schetst in vijf stellingen met een korte uitwerking de opdracht van de sociaal veilige school. Deze gaan in op de motivatie voor sociale veiligheid, de sociale vorming van de leerlingen, de omgeving waarin die vorming plaatsvindt en de preventieve en curatieve maatregelen in de school om een veilig klimaat te realiseren. In de laatste vier onderwerpen zijn ook de indicatoren te herkennen uit het toezichtkader van de onderwijsinspectie (hoofdstuk 4).

1. De school ziet sociale veiligheid als een Bijbelse opdracht

Naast het gebod om God lief te hebben boven alles leert de Bijbel ons onze naaste lief te hebben als onszelf. In de praktijk van elke dag blijkt dat een sociaal veilig klimaat niet vanzelfsprekend is. Hierin zien we de gevolgen van de zonde die elk mens met zich meedraagt. Daarom geeft de school voortdurend aandacht aan de sociale veiligheid. Dit gebeurt onder andere door het aanprijzen van een leven in de dienst van God, het gebed om Zijn hulp, het leren en voorleven van Bijbelse waarden en normen en het bestraffen van verkeerd handelen tegenover elkaar. In de school wordt gedrag dat niet naar Gods bedoelingen is, open benoemd en afgewezen, maar elk mens wordt met liefde en respect benaderd. De christelijke houding is die van mens naast mens, zondaar naast zondaar. We zijn immers allemaal onvolmaakte mensen die bekering nodig hebben, maar ook waardevolle schepselen van God, voor wie vernieuwing mogelijk is door Jezus Christus.

2. De school is een leer- en oefenplaats voor sociaal gedrag

Leerlingen moeten zich in sociaal-emotioneel en moreel opzicht nog (verder) ontwikkelen. Naast de ouders levert de school hieraan een belangrijke bijdrage. Ze bevordert het zelfvertrouwen van de leerlingen en leert hen op een verantwoordelijke, Bijbelse manier omgaan met zichzelf, de ander en de maatschappij. Dit doortrekt het hele onderwijs en wordt specifiek zichtbaar in bijvoorbeeld de Bijbelles, de SoVa-les en burgerschapsvorming. Het gebeurt ook door de dag heen door het

voorbeeld van leraren en door met leerlingen te reflecteren op gedrag. Aan het leren van goed gedrag is het maken van 'fouten' onlosmakelijk verbonden. Kinderen mogen dus fouten maken. De leraren zorgen ervoor dat dit leerproces veilig verloopt. Gewenst gedrag wordt beloond en als voorbeeld gesteld.

3. De leraren kennen de leefwereld van de leerlingen

Ouders en school zijn samen verantwoordelijk voor de vorming van kinderen. Er is zoveel mogelijk overeenstemming tussen het christelijk klimaat op school en het klimaat in de gezinnen waaruit de kinderen komen. De kinderen ervaren daardoor het vertrouwde van thuis. Leraren onderhouden goed contact met de ouders om de kinderen en hun thuissituatie beter te leren kennen. Ze voorkomen dat kinderen in loyaliteitsconflicten komen. De leraren (h)erkennen ook de jeugdcultuur en de vragen die in de gesecculariseerde en pluriforme samenleving op leerlingen afkomen. Ze verdiepen zich erin, gaan er het gesprek over aan en zoeken samen met de leerlingen naar antwoorden die recht doen aan de Bijbelse waarden en normen. De school zoekt de samenwerking met de ouders en de kerken bij de vorming van leerlingen tot christelijke burgers.

4. Gezag, regels en orde hebben preventieve kracht

Leraren in de veilige school oefenen in liefde gezag uit, gericht op het welzijn van de leerlingen. Ze zijn emotioneel beschikbaar, geduldig, eerlijk en rechtvaardig. Ze geven positieve richting aan de groepsdynamiek en bevorderen het onderling respect. Er zijn heldere pedagogische school- en klassenregels, die door de leraren consequent worden gehanteerd. Leerlingen weten wat van hen verwacht wordt in bepaalde situaties en wat de consequenties zijn van gewenst en ongewenst gedrag. Leraren bewaren de orde, om (uit de hand lopen van) probleemgedrag te voorkomen. Er is toezicht in de algemene ruimten en op het schoolplein. Binnen- en buitenruimten zijn schoon, overzichtelijk en goed verlicht, zodat de kinderen zich er veilig voelen.

5. Problemen en incidenten worden adequaat opgepakt

De school heeft inzicht in de veiligheid(sbeleving) van de leerlingen en personeelsleden. Leraren zijn in staat problemen bij leerlingen vroeg te signaleren en weten wanneer ze een beroep kunnen doen op professionals in de zorgstructuur. De school biedt aanvullende zorg voor leerlingen die zich onveilig voelen of die onveiligheid veroorzaken vanwege sociaal-emotionele of psychische problemen. Incidenten waarbij leerlingen en/of personeelsleden zijn betrokken worden adequaat opgepakt. Er is nazorg voor slachtoffers en daders. Daders worden gecorrigeerd op een manier die in verhouding staat tot de ernst van de daad en die in beginsel gericht is op herstel. De school werkt samen met de gemeente, jeugdzorg, politie, en anderen die vanuit hun eigen ervaring, expertise en bevoegdheid, onveiligheid in en om school kunnen aanpakken.

4. Inspectie-indicatoren sociale veiligheid

Sociale veiligheid wordt een steeds belangrijker onderdeel in het toezicht van de onderwijsinspectie. In het vorige hoofdstuk is rekening gehouden met de indicatoren van de inspectie. Voor de duidelijkheid worden hieronder nog de formuleringen uit het uit het toezichtkader weergegeven (17-05-2017):

Veiligheid: Schoolleiding en leraren dragen zorg voor een veilige omgeving voor leerlingen.

Basiskwaliteit:

- De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen in en om de school gedurende de schooldag.
 - Dit blijkt onder andere uit de beleving van de veiligheid en het welbevinden van leerlingen.
 - De school monitort dit tenminste jaarlijks.
- De school heeft een veiligheidsbeleid, gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten.
- De school heeft een persoon als aanspreekpunt als het gaat om pesten en voor coördinatie van het beleid tegen pesten.
 - Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op.
 - De uitingen van leerlingen en personeel zijn in lijn met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Eigen aspecten van kwaliteit, bijv. :

- Beleid sociale media
- Preventieve maatregelen
- Afstemming met actoren buiten de school

Pedagogisch klimaat: De school heeft een ondersteunend pedagogisch klimaat

Er zijn geen wettelijke eisen opgesteld voor deze basiskwaliteit.

Eigen aspecten van kwaliteit, bijv.:

- Gedragsregels voor leerlingen en leraren
- Betrokkenheid leerlingen bij het realiseren van een positief schoolklimaat
- Voorbeeldgedrag door leraren
- Inrichten van oefensituaties om leerlingen te begeleiden bij de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties
- Inrichting van het gebouw

De invulling van bovenstaande indicatoren wordt in dit beleidsplan beschreven of er wordt aan voldaan door beschrijving en praktische uitwerking daarvan in andere beleidsdocumenten zoals het beleidsplan Burgerschap.

5. Beleid: preventief – curatief- registratie/evaluatie

Preventief

In de preventieve sfeer zijn de volgende maatregelen opgenomen om PSA zoveel mogelijk te voorkomen:

- Er is een vertrouwenspersoon in de persoon van mw. P.E.J. van de Linde.
- Personeel, leerlingen en ouders worden geïnformeerd over de geldende gedragsregels (zie bijlage 1).
- In het Personeelshandboek staan een aantal items uitgewerkt waar personeelsleden zich moeten houden. Zie hiervoor het Personeelshandboek, bijlage 1: taakbeleid; bijlage 4: benoemingsbeleid.
- Als onderdeel van de RI&E wordt een analyse van gevaren en risico's op het terrein van PSA gemaakt. Deze analyse wordt uitgevoerd met Arbomeester en wordt getoetst door een externe arbodienst. Daar waar van toepassing worden maatregelen genomen om de gevaren en risico's te minimaliseren.
- Het veiligheidsbeleid wordt jaarlijks aan de orde gesteld.
- De directie van de school probeert PSA tegen te gaan door te zorgen voor goede arbeidsomstandigheden, een prettig sociaal klimaat, een gepaste wijze van leidinggeven en voldoende aandacht voor het individuele personeelslid, leerling en ouder.
- Het personeelslid draagt bij aan de preventie van PSA door problemen tijdig te onderkennen en te bespreken. Alleen als schoolleiding én personeel zich volledig inzetten met betrekking tot het voorkomen van PSA, is het beleid effectief.

Ook in de groepen vindt preventief beleid plaats door:

- goed voorbeeldgedrag van de leerkracht.
- regelmatige gesprekken over sociale veiligheid.
- jaarlijks klassikaal een aantal thema's op het gebied van sociale veiligheid te behandelen.
- regelmatige bespreking van het spelgedrag van de leerlingen.
- goede leerlingenzorg en de daarbij behorende observaties van o.a. leerlinggedrag.
- inzet van het observatie- instrument ZIEN. N.a.v. de uitkomsten van de ZIEN-vragenlijsten kan er een groepsplan op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling opgesteld worden.

Curatief

Om verdere escalatie van problemen als gevolg van incidenten te voorkomen, biedt de directie afdoende begeleiding aan personeelsleden, leerlingen en ouders, die geconfronteerd zijn met agressie, geweld of seksuele intimidatie.

Om adequaat te kunnen handelen naar aanleiding van incidenten worden de volgende maatregelen doorgevoerd:

- Er is een protocol voor melding (dreigen met) agressie en/of geweld (verbaal en fysiek) of seksuele intimidatie opgesteld.
- Er is een klachtenregeling beschikbaar.
- Er is op school niet alleen een vertrouwenspersoon waar leerlingen in geval van vervelende situaties terecht kunnen.
- Er is een procedure voor schorsing en verwijdering leerlingen vastgesteld.
- Er is een procedure voor schorsing van personeel conform de geldende CAO PO.
- Er zijn op afroep externe hulpverleners op school aanwezig.
- De stappen van de meldcode kindermishandeling zijn bekend en de schoolleider is hierop geschoold.

Indien een incident leidt tot ziekteverzuim, wordt gehandeld conform het algemeen geldende ziekteverzuimbeleid van de onderwijsinstelling. Ook als een incident niet tot verzuim leidt, is aandacht voor het slachtoffer (en eventueel agressor) gewenst. De schoolleiding stimuleert (indien

de betrokkene dit op prijs stelt) de betrokkenheid van leidinggevenden en collega's bij de situatie. Telefoontjes, persoonlijke gesprekken en dergelijke worden aangemoedigd. De schoolleider onderhoudt de contacten met de media en derden ingeval van incidenten. Het personeel van de school verwijst de media en derden dan ook consequent naar de directeur. Hiervoor heeft de directeur mediatraining ontvangen.

Registratie / evaluatie

Meldpunt

De leidinggevende vormt het meldpunt ingericht voor personeel, leerlingen en ouders die incidenten willen melden. Het meldpunt is vrij toegankelijk en anonimiteit is gewaarborgd. Als de leidinggevende deel uitmaakt van het casus, vormt één van de andere leidinggevende het meldpunt.

Registratiesysteem

Om te kunnen sturen, evalueren en bij te stellen zorgt de school voor een registratie en administratie van incidenten inzake PSA. Hiervoor maakt de schoolleider gebruik van het op school aanwezige registratiesysteem.

De schoolleider van de school evalueert minstens één keer per jaar het veiligheidsbeleid in het kader van de evaluatie van het arbobeleid. Daarbij wordt inzicht gegeven in het aantal meldingen dat binnen gekomen is en hoe daarbij gehandeld is. Deze evaluatie wordt meegenomen in een arbo - jaarverslag.

Wat betreft registratie van dit soort problemen met en rond kinderen, geeft ZIEN!-PO een indicatie. Die ZIEN-overzichten blijven op kind- en groepsniveau beschikbaar.

Inventarisatie

Eénmaal per vier jaar vindt een onderzoek plaats onder alle personeelsleden, waarbij het aantal incidenten wordt geïnventariseerd, de bekendheid en handhaving van het beleid wordt onderzocht en onveilige plekken/situaties kunnen worden aangegeven. Hierbij wordt o.a. gebruik gemaakt van de vragenlijst Agressie, Geweld en Seksuele Intimidatie van het Vervangingsfonds (via Quickscan). Deze vragenlijst wordt geïntegreerd in het welbevinden- en/of stressonderzoek.

Verbetervoorstellen

Het beleidsplan en de uitkomsten van de onderzoeken binnen het beleidsplan worden zo nodig geëvalueerd in het bestuursoverleg, directieoverleg en teamoverleg.

Eventuele verbeteracties voortkomende uit de evaluatie worden opgenomen in het plan van aanpak van de RI&E. Via dit plan van aanpak wordt ook de voortgang in de uitvoering bewaakt.

Jaarverslag

In het jaarverslag worden de activiteiten in het kader van PSA beschreven en wordt het aantal meldingen vermeld.

6. Praktische uitwerking van specifieke onderwerpen

1. Het pestprotocol

Hoewel zelden, maar ook op onze school komt pestgedrag voor. Pestgedrag is schadelijk voor kinderen, zowel voor de pestende als de slachtoffers, als voor de zwijgende middengroep. In het pestprotocol staat verwoord hoe wij pestgedrag proberen te voorkomen of te stoppen. Zie bijlage 2 voor de verkorte versie van dit protocol.

2. Schorsingsprotocol

Er kan zich binnen de school helaas een situatie voordoen, waarbij de schoolleider en de groepsleerkracht van oordeel zijn dat een leerling niet op school kan blijven. Het gaat hierbij dan om zodanig wangedrag van een leerling dat daardoor de rust of de veiligheid op de school ernstig wordt verstoord of het systematisch overtreden door de leerling en/of diens ouder(s)/verzorger(s) van in de school geldende en aan de ouder(s)/verzorger(s) bekendgemaakte gedragsregels. De schoolleider heeft in voorkomende gevallen de bevoegdheid tot tijdelijke verwijdering van een leerling voor ten hoogste vijf schooldagen. De schoolleider dient hierover vooraf de betrokken groepsleerkracht te horen en is verplicht van de tijdelijke verwijdering van de leerling onmiddellijk mededeling te doen aan de ouders van de betrokken leerling en aan het bevoegd gezag.

In het geval dat er zich blijvende problemen voordoen met een leerling, kan het bestuur op grond van de Wet Primair Onderwijs uiteindelijk besluiten tot volledige verwijdering van de desbetreffende leerling.

Aangezien het hier gaat om een ingrijpende beslissing die verstrekkende gevolgen kan hebben, is door het bestuur op basis van genoemde wet een uitgebreide en zorgvuldige procedure opgesteld.

1. Er wordt een gesprek gevoerd met de ouder(s)/verzorger(s) van de betrokken leerling waarbij de schoolleider en de groepsleerkracht aanwezig zijn.
2. De schoolleider informeert het bevoegd gezag/bestuur over de uitkomsten van het gesprek.
3. Indien het gesprek niet tot een bevredigende oplossing van de problemen heeft geleid, hoort het bestuur de betrokken groepsleerkracht, de schoolleider en de ouder(s)/verzorger(s) van de leerling.
4. Indien de problemen na stap 3 nog niet zijn opgelost en zich ook geen aanwijsbare verbetering aftekent, besluit het bestuur tot definitieve verwijdering van de leerling, waarbij er zorg voor wordt gedragen dat hij/zij op een andere school wordt toegelaten.
5. In zeer bijzondere gevallen kan het bestuur besluiten de betrokken leerling met onmiddellijke ingang de toegang tot de school te weigeren.

Onder ontoelaatbaar gedrag, en in principe in aanmerking komend voor een vorm van schorsing, rekenen wij:

- het structureel niet willen luisteren naar de leerkrachten;
- weigeren deel te nemen aan schoolactiviteiten;
- beledigen, vloeken, schelden, bedreigen van leerkrachten of medeleerlingen;
- agressief gedrag, vechten, slaan en schoppen;
- het vertonen van pestgedrag.

3. Seksuele Vorming

Op onze school gebruiken we voor seksuele vorming 'Wonderlijk gemaakt' in de groepen 7 en 8. In de lessen wordt op een aansprekende manier de lichamelijke en sociale ontwikkeling in relatie tot seksualiteit besproken. Een gezond zelfbeeld en weerbaarheid komen daarbij aan bod.

Afgestemd op hun leeftijd krijgen de kinderen informatie over hun lichaam en seksualiteit als schepping van God. In de bovenbouw is er aandacht voor lichamelijke veranderingen, normen en waarden en ook de donkere zijden van seksualiteit.

De doelen van seksuele vorming zijn:

- Op een zuivere en normale manier over deze onderwerpen met leeftijdgenoten leren te praten. Dat is wat kinderen op school onder leiding van de leerkracht doen. Thuis heeft de ouder alleen zijn eigen kind(eren) en op straat is er weinig sturing van volwassenen.
- Belangrijke onderwerpen en vaardigheden (zoals bijv. grenzen aangeven) regelmatig herhalen en oefenen om ze goed te leren. Dit kan op school op een natuurlijke manier gedaan worden.
- Weerbaarheid versterken van kinderen en hen helpen om hulp te vragen als ze geen veilige thuissituatie hebben of zelfs misbruikt worden.

4. Sociale Vaardigheden

Jaarlijks worden er klassikaal een aantal thema's op het gebied van omgaan met elkaar behandeld in iedere groep. Hierbij komen ook de gedrags-/schoolregels aan de orde. Daarbij maken we gebruik van de observatielijsten van ZIEN-PO. Zowel leerkracht als leerling (gr. 7 en 8) vullen deze observatielijsten in.

5. Competentieprofiel- en identiteitsprofiel

Ook leerkrachten moeten zich sociaal veilig voelen op onze school. Dit komt in ieder geval ter sprake tijdens de gesprekkencyclus. Elk jaar heeft een medewerker een formeel gesprek met een directielid het ene jaar een functioneringsgesprek met de teamleider. Het jaar erop een beoordelingsgesprek met de schoolleider. (Zie hiervoor het Personeelshandboek; bijlage 13).

6. Schoolgids

In de schoolgids is voor ouders en betrokkenen beschreven hoe wij vorm willen geven aan het bevorderen van een veilige omgeving voor de kinderen en hoe we dit monitoren. In de schoolgids is ook voor de ouders en betrokkenen te lezen hoe we omgaan met pesten, schorsen, seksuele vorming en sociale vaardigheden.

Dit beleidsplan Sociale Veiligheid is vastgesteld in de bestuursvergadering van 21 juni 2017.

Inleiding

In de school als leef- en werkgemeenschap is altijd een bepaald klimaat of een bepaalde sfeer merkbaar. Dit klimaat komt o.a. tot uitdrukking in de manier waarop leerlingen en leerkrachten met elkaar omgaan, de wijze waarop afspraken, regels en gewoonten in de school worden nageleefd. Het klimaat wordt ook bepaald door de houding van de leerlingen en leerkrachten ten opzichte van elkaar. De basis voor de manier waarop we met elkaar omgaan vinden we terug in Gods Woord, in Mattheus 22 vers 37 en 39: 'Gij zult liefhebben de Heere uw God, met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand' en 'Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.'

Belangrijke kenmerken van een positief klimaat zijn: veiligheid en acceptatie, duidelijk en consequent regels hanteren, liefde en vriendelijkheid, orde en rust, ontspanning en gezelligheid.

Het werken aan een positief klimaat waarin deze kenmerken terug te vinden zijn is een belangrijke maar moeilijke opgave. Hierin kan de leerkracht niet alleen staan. Er is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Wij helpen elkaar bij de uitvoering van deze opdracht.

Het is van groot belang (pedagogisch gezien) dat afspraken en regels door alle leerkrachten duidelijk en consequent worden gehanteerd. Iedere collega moet hierin zijn/haar verantwoordelijkheid nemen. Afspraken en regels moeten nagekomen en gehanteerd worden in de praktijk van alledag.

In het onderstaande volgt een overzicht van de vastgestelde gedragsregels met enkele aandachtspunten voor de leerkracht. Een kindvriendelijke versie van deze regels is als bijlage bij dit document opgenomen en hangt op in de lokalen. Verder worden deze regels op verschillende plaatsen opgehangen zodat ze zichtbaar zijn vanaf het plein.

A. Regels en aandachtspunten voor de hele school

1. Tijdens de Bijbelles zitten we eerbiedig. Onder het bidden hebben we onze handen samen en onze ogen gesloten.
2. We spreken de leerkrachten en andere volwassenen aan met 'u'.
3. In de gang lopen en praten we rustig.
4. We hangen onze jas aan de kapstok.
5. In de pauze gaan we na de bel rustig naar buiten. Zo nodig gaan we eerst naar de w.c. De leerkrachten die bij elkaar in een gang zitten, zorgen er gezamenlijk voor dat alle leerlingen naar buiten gaan.
6. We gebruiken de w.c. netjes. Na het gebruik trekken we de w.c. door en wassen we onze handen.
7. Zonder toestemming van de leerkracht mogen kinderen niet in de magazijnen komen.

8. We spelen niet in de fietsenstalling.
9. We doen afval in de prullenbak.
10. We dragen onze stoel met twee handen aan de zitting en met de poten naar beneden, in verband met de veiligheid.
11. Een van de aspecten van de opvoeding betreft de zorg voor een opgeruimde en sfeervolle omgeving. Voor ons allemaal houdt dat in dat de klas, de school en het plein er netjes en verzorgd uitzien. Daarom zorgen wij er met de kinderen voor dat onze spullen in de klas, in de school en op het plein opgeruimd worden. Aan het einde van de dag worden de lokalen netjes achtergelaten. De leerlingen die corvee hebben vegen iedere dag de vloer.
12. De leerkrachten zorgen ervoor dat de magazijnen, de tafel bij het kopieerapparaat, het bureau en de kasten er opgeruimd en netjes uitzien.
13. We gedragen ons respectvol in de richting van de mensen in de omgeving van de school. We laten ook hier zien dat we onze naaste proberen lief te hebben als onszelf.

B: Regels van de maand

In iedere groep hangt een kalender met daarop de regels van de maand. Iedere maand wordt er aandacht besteed aan betreffende regels. In de nieuwsbrief wordt de regel van de betreffende maand met de ouders gedeeld.

September	Opgeruimd staat netjes
Oktober	Ik, jij, hij of zij..... iedereen hoort erbij!
November	Ben je buiten? Blijf je buiten!
December	Wees beleefd. Heb respect!
Januari	Pesten is nooit goed. Zorg dus dat je aardig doet!
Februari	Fietsenhok en magazijn. Daar hoef je (onder schooltijd) niet te zijn!
Maart	Open pas je mond als je weet wat er uit komt!
April	Nette gangen? Jas ophangen!
Mei	Schoppen of slaan. Daar doen we niet aan!
Juni	Rennen doe je op het plein. Binnen moet je rustig zijn!

C: Regels en aandachtspunten voor de groepen 1 en 2

1. De ouders mogen de kinderen binnenbrengen tussen 8.15 uur en 8.30 uur.
2. Er zijn regels opgesteld voor de overblijfmoeders. Aan het begin van het cursusjaar organiseert de teamleider een scholingsmoment. Alle overblijfmoeders zijn hierdoor op de hoogte van de regels en afspraken.
3. Wanneer we met karren en fietsen rijden, mogen we niet tegen elkaar of tegen de paaltjes botsen.
4. We mogen alleen onder toezicht van de juf of de overblijfoeders buitenspelen. Bij regenachtig weer blijven we binnen.

5. De zandbak wordt 's winters niet gebruikt. Het is daarvoor te nat en te koud.
6. Wanneer we de zandbak wel gebruiken letten wij erop dat de we niet met zand gooien. Er mag ook geen zand buiten de zandbak komen. De spullen van de zandbak blijven in de zandbak.
7. De collega die met de groep 's middags als eerste buitenspeelt veegt het plein. De collega die met de groep als laatste buiten speelt ruimt volgens het rooster alles op in de schuur.
8. Zwaar, klein materiaal (zoals houtblokken) worden opgeruimd in het huisje op het groep 2 plein.

D: Regels en aandachtspunten voor de groepen 3 en 4

1. We maken gebruik van onze eigen in- en uitgang.
2. Als we in de pauze buiten zijn, mogen we niet zonder toestemming van de pleinwacht naar binnen. Om toestemming te krijgen om naar binnen te gaan, halen we een kaartje bij de pleinwacht. Ook voor schooltijd vragen we toestemming voordat we naar binnen gaan.
3. Na de bel gaan we direct in de rij staan.
4. De zandbak wordt 's winters niet gebruikt. Het is daarvoor te nat en te koud.
5. Wanneer we de zandbak wel gebruiken letten wij erop dat de we niet met zand gooien. Er mag ook geen zand buiten de zandbak komen.
6. De collega's die volgens rooster aan de beurt is zorgt ervoor dat het net over de zandbak komt.

E: Gedragsregels en aandachtspunten voor de dependance.

1. De kinderen mogen fietsend naar de fietsenstalling om hun fiets weg te brengen.
2. Voor schooltijd hebben we een goede reden nodig om naar binnen te gaan.
3. Na de bel gaan we direct naar binnen.
4. De loggia's (dakterrassen) zijn alleen voor personeel. Kinderen mogen hier niet komen.
5. Aan het einde van de middag zorgen we ervoor dat de kapstokken leeg zijn en er geen jassen en andere attributen op de grond liggen.

Bijlage 2: Beleid pesten

Doel

Het is belangrijk dat de kinderen zich veilig voelen op de Rehobothschool. Een goed welbevinden is een zeer belangrijke voorwaarde voor een optimale ontwikkeling.

Voor een veilig schoolklimaat zijn regels en afspraken nodig. Kinderen en volwassenen kunnen elkaar aanspreken op deze regels en afspraken als er zich ongewenste situaties voordoen. Wederzijdse steun en respect zijn onmisbaar voor een positief klimaat.

Om de juiste aanpak van pestproblematiek te waarborgen, is dit pestprotocol opgesteld. Het is als leidraad bedoeld voor de praktijk. Zo is het een middel dat bijdraagt aan een goed welbevinden voor elke leerling. Dit protocol wordt gezamenlijk onderschreven door de beheerscommissie, de directie, het personeel en de personeels- en oudergeleding van de medezeggenschapsraad van de school. De inhoud van het protocol wordt structureel onder de aandacht gebracht van ouders en leerlingen. Het is een openbaar document op de website van de school.

Uitgangspunt

De Rehobothschool is een school voor reformatorisch onderwijs. Dat betekent dat wij Gods Woord als uitgangspunt zien in ons onderwijs. Dit heeft ook gevolgen voor onze pedagogische doelen en de omgang met elkaar.

In de schoolgids staat beschreven welke pedagogische doelen wij in ons onderwijs nastreven. In het kader van dit protocol noteren wij de volgende drie:

- het bijbrengen en ontwikkelen van normen en waarden die gegrond zijn op Gods Woord en de Wet des Heeren;
- het ontwikkelen van eerbied en respect voor de medemens en zijn bezittingen;
- het goed leren omgaan met andere kinderen en met volwassenen.

Aandacht voor gedrag

In groep 1 t/m 8 wordt aandacht besteed aan de sociaal-emotionele ontwikkeling en de omgang met andere kinderen. De sociaal-emotionele ontwikkeling en het welbevinden van de leerlingen wordt structureel gevolgd met het pedagogisch leerlingvolgsysteem Zien!. In de groepen 7 en 8 wordt ook de mening van de leerlingen persoonlijk gevraagd via de Leerlingvragenlijst in Zien!. In elke groep worden lessen sociale vaardigheid gegeven. Daarnaast worden sociale thema's naar aanleiding van situaties in het dagelijkse schoolleven in de groepen besproken. Onze leerkrachten zijn zich bewust van hun voorbeeldfunctie: zij dragen zorg voor een positief klimaat waarin duidelijkheid heerst over het omgaan met elkaar, waarin verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar worden uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. We werken schoolbreed met een kalender met gedragsregels. Elke maand wordt er aandacht geschonken aan een andere regel. De regel wordt ook vermeld in de maandelijkse nieuwsbrief. Er gaat een preventieve werking uit van het expliciet aandacht geven aan gewenst gedrag. Jaarlijks wordt er een SoVa-training aangeboden op school voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben in hun sociale vaardigheden.

Het gedrag van kinderen is een belangrijk onderwerp in de afstemming tussen school en ouders. Ouders zijn een belangrijke bron in het signaleren van pestgedrag. Het is belangrijk dat ouders een open sfeer ervaren om vragen of zorgen te bespreken met de leerkracht en de intern begeleider. Vragen over het gedrag van kinderen kunnen ook worden gesteld tijdens het spreekuur van de CJG. Zonodig kan er door school verder advies worden gevraagd in een consultatie met de orthopedagoog van Driestar Educatief.

Een goede samenwerking met alle betrokkenen is van grote waarde. Op deze wijze kunnen veel problemen worden opgelost. Ook heeft deze aanpak een hoge preventieve waarde, waardoor problemen voorkomen kunnen worden.

We mogen constateren dat pesten op onze grote school niet vaak voorkomt. Met dit pestprotocol als instrument hopen we dit ook in de toekomst te mogen blijven zeggen.

Signaleren

Zowel op school als thuis kunnen signalen van pesten worden opgemerkt. Het is belangrijk dat deze signalen met elkaar worden gedeeld, zodat het pestgedrag gezamenlijk kan worden aangepakt.

Zowel kinderen als volwassenen kunnen signalen bij de leerkracht melden. Elk signaal moet serieus worden genomen en gewogen worden in het geheel van de situatie.

In september bespreekt de leerkracht in de klas het onderwerp 'Pesten'. Het verschil tussen 'pesten' en 'plagen' komt aan de orde. (Zie bijlage 3: Verkort stappenplan vanuit pestprotocol)

Aanpak van pestgedrag

In de aanpak van pestgedrag volgen wij de visie van Pestweb (www.pestweb.nl). We gebruiken daarom het Vijfsporenbeleid. Dit houdt in dat de aanpak gericht is op de verschillende partijen die betrokken zijn bij het pesten. De invulling van dit beleid hebben we aangepast op onze eigen schoolsituatie. (Zie voor de uitgebreide beschrijving het Pestprotocol).

Bijlage 3: Verkort stappenplan vanuit het pestprotocol

September – bespreken in klas (zie blz 4)

Het verschil tussen ‘pesten’ en ‘plagen’ komt aan de orde. Ook is het belangrijk dat kinderen weten:

- Als ik word gepest of een ruzie heb, waar ik zelf niet uitkom, dan vraag ik de hulp van de juf/meester. Dat is geen klikken.
- Als ik merk dat een andere leerling wordt gepest, dan vraag ik de hulp van de juf/meester. Ik ben mede verantwoordelijk voor de goede sfeer in mijn klas.

Wat te doen bij een pestsituatie?

- Onderstaand schema volgen in pestsituaties (zie blz 7)
- Ouders informeren (zie blz 8)
- Volgens schema vastleggen op Sharepoint via Peter, Pieter-Jan, Fred of Willie (zie blz 13)
- Komt in lln besprekingen aan de orde (zie blz 8)

